

A NÉMET TUDOMÁNY UJ IRÁNYA. A német tudomány helyzete, a nemzeti-szocializmus uralomrajutása óta számos értelmiségi részére izgató probléma. A heidelbergi egyetem rektora, *Groh* tanár fejtette ki újabban azokat az alapelveket, amiknek a germán gondolkodás' engedelmeskedni köteles. Kihangsúlyozta, hogy a 'tisza tudomány' a legteljesebb tisztelettel tartozik a nemzeti szocializmusnak, mivel az „a nemzet sajátos életének sajátos törvények szerint való kialakítására törekszik”, s hozzáteszi, hogy „az elvont intelligencia által vezérelt tudomány gondolata ma már halott”. *Groh* szerint az új tudomány vezérelvei a következők:

1. Az ész abszolút értékének 18. századbeli felfogása korunkra nézve nem feltétlenül érvényes.
2. A Kant óta uralkodó tudományos ideológia ellentétben áll a mai tudománnyal, mivel egyetlen tudomány szerkezete sem egyezik a tiszta ésszel.
3. Ha Kantból kiindulva elfogadnók, hogy tárgyilagos tudománynak csak a matematikán alapuló tudományok tekinthetők, úgy a tudomány egész hagyománya összeomlana.
4. Németország új tudományos alapelveit teremtett s ezérj érthetetlen, hogy a tudomány lerombolásával vádolják, amikor ezzel inkább az angolszász pragmatizmus vádolható.
5. A tárgyilagos és semleges tudomány eszméje a szemlélődő tudomány felfogásához vezet; a német tudomány viszont az embert faji és politikai feladatainak vállalására neveli.

Az irracionális értékek, a faji ösztön, az ellenőrizhetetlen tudomány dicséretén alapuló tudomány kultusza — hogy *Groh* követeléseit a valósággal illusztráljuk — elsősorban a kuruzslást és a csillagjóslást virágoztatta fel Németországban, Kant, Goethe, Einstein és mások Németországának nagyobb dicsőségére. (Sz. L.)

AZ ASZTROLÓGIA ma divat. Az ujságok teli a fakirok, feketekávésjövendőmondók és az „okkult tudományok” más „professzorainak” hirdetéseivel. A jobbnevű, „tudományos alapon” működő jósnők és jósök előszobáiban tömegek váraкоznak, hogy a csillagok állásából megtudhassák „tudományos alaposággal” azt, ami elkövetkezendő éveikben rájuk váraкоzik. A csillagokban u. i. minden meg van írva, az asztrológia tudományának bölcei viszont le tudják olvasni azokról a nagy titkokat, a mindenség erő-hatásait az egyének sorsára vonatkozóan...

Nem éréktelen végigkiséáni ennek a nagy húhóval dolgozó és minden jelek szerint bizonyos hatalmi köröktől támogatott „tudománynak” a fejlődését.

Az asztrológiát — a laikus olvasó — gyakran összetéveszti az asztronómiával. Pedig a két fogalom nem egy. Míg az asztronómia a csillagok és csillagképek tudománya, az asztrológia az a „tudomány” lenne, mely a csillagok állásából emberi sorsok fejlődését hivatott kíséáni. Az asztrológiának tudományként való kezelése jórészt annak köszönhető, hogy az asztronómiai kutatások kezdetén a csillagászat művelői — anyagi okokból — gyakran átcsaptak az asztrológiába. Az ókor népei közül a Chaldeusok kultiválták ezt a „tudományt”, míg az ókor másik nagy csillagvizsgáló népe, az egyiptomi inkább a pozitív asztronómia felé hajlott. Az asztrológiának különösen a középkor kedvezett. A történelmi realitások szemszögéből ez érthető is. A középkor ideológiai zsarnoksága megsemmisítette a kritikai szellemet. Az asztrológia, mondhatni, a kor civil tudománya lett. Ezt a misztikus, egyáltalán nem kritikai szellemű g mód-